

Nakkutilliisoqarfik 2026

Siulersuisuunerit nalunaarutaat

30. Juni 2026

Siulersuisuunerit SIK-p oktober 2025 naasoq qinigaasut nalunaarutaat siulleg aalisarnermut, Nunatta aningaasaqarneranut, aammalu USA-mit tatisimaneqarnermut annertunerusumik tunngassuteqassooq, taamaattoq pisarnertut SIK-p ilaasortaqaqnera pillugu siullertut saq-qummiussaqaqassalluta, soorunami aamma allarpassuarnik saqqummiussaqaqarumaarpugut.

Ilaasortat

SIK-p 30. april 2026 naatsorsuutai naapertorlugit, siorna taama ilineranut sanilliullugit ilaasortat 323-inik amerleriarsimapput. Amerleriarneri ikileriarnerilu Peqatigiiffikkaarlugit ataani takuneqarsinnaapput.

Januar - April	2025	2026	Ilaasortat
Nuuk	946	1080	134
Ilulissat	640	698	57
Aasiaat	343	391	48
Upernavik	302	331	29
Uummannaq	304	329	25
Qaqortoq	223	244	20
Tasiilaq	164	181	17
Qasigiannugit	131	147	16
Narsaq	117	128	11
Kangaatsiaq	121	126	4
Maniitsoq	311	315	4
Qaanaaq	89	92	3
Paamiut	115	118	3
Nanortalik	112	114	2
Ikerasak	31	30	-1
Kangaamiut	53	51	-2
Kangerlussuaq	60	57	-3
Qeqertarsuaq	123	116	-7
Sisimiut	511	496	-15

Nuuk 134-inik amerleriarsimavoq, taassuma iluaniipput Qeqertarsuatsiaani ilaasortat 28-it, taamaanngippat Nuummi ameriaat 106-iuvoq. Suli qaffasippoq. Aamma annertuumik amerleriarpit Ilulissat 57-inik, Aasiaat 48-nik, Upernavik 29, Uummannaq 25, Qaqortoq 20. Amerleriaatillit sinneri aamma angusaat ajunngeqaat, Tasiilaq 17, Qasigiannugit 16, Narsaq 11 il. il. Uggornaraluaqisumik aamma ilaasortanik ikileriaateqarput Ikerasak -1, Kangaamiut -2, Kangerlussuaq -3 (paasinarlutilli Nuummut nuuttoqarnikooqimmat) Qeqertarsuaq -7 annertuvoq. Amerlanerpaanik ikileriarnerpaajuvoq Sisimiut -15-inik ilaasortaak ililimmata.

Peqatigiiffiit

SIK-minngaanniit pingaartilluinnakkatta ilagaatt peqatigiiffiit attaveqaqatigilluartarnissaat. Tassami suleqatigiinneq nukittorsartuassappat attaveqaqatigiilluarnissaq aamma pingaaruteqarpoq – ilaasortagut pillugit.

Peqatigiiffinni sulinerit isigissagaanni oqilisaassinissaq ilitersuussinissaq aammalu siunnersuisarnissaq pisariaqartoq malunnarpoq, missingersuusioriaatsikkuuppat, paasisariaqartitsineruppat peqatigiiffiit aningaasaqarnikkut ingerlatsinerminni imaluunniit malittarisassatigut. Taamaammat ataasiakkaarlugit attaveqarfiginagit Peqatigiiffiit tamarmik assigiimmik apuussivigineqartarput. Tamakkuli tassaangillat naalakkiutit. Tassaapput assammik isaassinerit. Siunnersuutit tigusatik Peqatigiiffimmi qanoq atussaneraat ataqqineqarluni.

Ataatsimut isigalugu peqatigiiffimmiit peqatigiiffimmut ingerlatsineq assigiinngisitaartupilusuuvoq, tamannalu ajunngittortaqarluarpoq, sumiiffinnimi pissutsit aamma assigiinngissitaartuummata.

Unalu aamma pingaartillugu eqqaasariaqarsorinarpoq. SIK-minngaanniit peqatigiiffiit attaveqarfiginiartillugit ajornaattuinnaanngilaq, tassami saaffiginnissutitut akissuteqartartut amerlanngillat. Qujanassooq SIK-mit saaffigineqartillusi akissuteqarfigisaqqullugit, isummassi tusarnissaat pingaaruteqarmata.

Ataatsimiisitaliamik pilersitsineq

Ataatsimeersuarnermi aalajangerneqarpoq ataatsimiisitaliamik pilersitsisoqassasoq, tassanilu ataatsimeersuarnermut aallartitaqartarneq tunngavingineqarluni. Ataatsimiisitaliami ilaasortassat eqqarsaatigalugit, siulersuisuunerit sinerissami siammasissumik inissisimasuummata aalajangerneqarnikuuvoq Peqatigiiffiit siulersuisuunernut ilaasortaatitaqartut ataatsimiisitaliamut ilaasortassamik innersuussinissamut peqataatinneqassanngittut. Pissutigalugu ataatsimiisitaliami ilaasortat siammasinnerusumik inissisimaniassammata.

Ataatsimiisitaliami ilaasortat tassaassapput: SIK-mi siulittaasup tullia Sofie Svendsen, siulersuisuunerni ilaasortat marluk, ukuusut: Qulutannguaq Inuk Berthelsen aamma Nuunu J. Jeremiassen. Sinerissamilu Peqatigiiffinneersut marluk Nanortalimmiit Otto Lundblad kiisalu Qeqertarsuarimiit Ole Tobiassen.

Ataatsimiisitaliap pingaarnertut naammassiniagassaa tassaavoq SIK-p ataatsimeersuarnerani Peqatigiiffinniit aallartitaqartarneq qanoq ittuussanersoq. Naligiinnerusumik ataatsimeersuarnermut peqataatitsisarneq qanoq anguneqassasoq. Ilanngullugu SIK-p inatsisaani misissuinerit allannguutissatullu siunnersuutit aamma tikinneqartarumaarput. Taamaattumik nalilersuinerit misissueqqissaarnerit ataatsimiisitaliami ingerlanneqassapput, ukioq 2029-mi SIK-p ataatsimeersuarnissaanut apuunneqartussat.

Isumaqatigiinniarnert

Royal Greenland 1.1.2026 – 31.12.2028

Tunngaviusumik akissarsiat qaffaataat ataani takuneqarsinnaapput:

	1.1.2026	1.1.2027	1.1.2028
Ilinniarsimanngitsut, 18-it inorlugit ukiullit	3,20	3,20	3,20
Ilinniarsimanngitsut, 18-it sinnerlugit ukiullit	4,55	4,90	4,90
Ilinniarsimasut	5,55	5,90	5,90
Inersimasut ilinniartut	4,55	4,90	4,90
Ilinniartut	2,40	2,40	2,40

Soraarnerussutisiassat 0,95%-imik qaffappoq, 11%-inngorluni.

Isumaginninnermut Aningaasaateqarfimmu akiliut 25 øremik apparpoq.

Angerlarsimallutik sillimasuutinneqartut tapit 20 kronimik qaffappoq.

Isumaqatigiisummi aamma iluarsisaqalaarpugut, ilaatigut soorlu una, ilaqutaasunik qanigisaasunik napparsimasoqartillugu imaluunniit toqusoqartillugu akissarsiat piginnarlugit suliffimmit akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq ukioq ataaseq sulereersimasussaanermik aaliangersagaq qaammatini 9-ni sulereersimasussanngorlugu appartinneqarpoq.

Polar Raajat A/S, aamma Sigguk Uummannaq ApS, kiisalu Rodebay Fish

Isumaqatigiissutit pingasut atuuffissat piffissaq 1.4.2026 – 31.3.2029

Akissarsiat imatut qaffaateqarnissaat isumaqatigiissutigineqarpoq:

Apriliip 1-ani 2026-miit	2,50 kr.-it nal. akunneranut.
Apriliip 1-ani 2027-miit	2,75 kr.-it nal. akunneranut.
Apriliip 1-ani 2028-miit	3,00 kr.-it nal. akunneranut.

SISA-mut akiliut 0,75%-imik qaffappoq, 13,75%-inngorluni.

Socialfondimut akiliut 80 øremiik 1 kronimut qaffappog.

Hotel Arctic 1.4.26 – 31.3.2028

Apriliip 1-ani 2026-miit 4,00 kr.-it nal. akunneranut.

Apriliip 1-ani 2027-miit 4,00 kr.-it nal. akunneranut.

- Ukiumi 1-imi atorfeqareeraanni: 3,00 kr.
- Ukiuni 3-ni atorfeqareeraanni: 5,00 kr.
- Ukiuni 5-ni atorfeqareeraanni: 7,00 kr.
- Ukiuni 8-ni atorfeqareeraanni: 9,00 kr.
- Ukiuni 10-ni amerlanerusunilu atorfeqareeraanni: 11,00 kr.

Feriefondimut akiliut 70 øremiik 90 øremut qaffappog.

Socialfondimut akiliut 43 øremiik 63 øremut qaffappog.

Napparsimanersiutit 120 kronimiik 200 kronimut qaffapput.

Isumaqatigiisummi nutarterinerit aamma pipput, soorlu qulaani taaneqartoq nakorsiarnernut tunngasoq assigalugu.

Aamma isumaqatigiissutip avataatigut sulisut Socialfondimut akilersuunneqartalerput.

Taavalu aamma utoqqasaat sulisoriinnarnissaat eqqarsaatigalugu ukioqqortusiartortillutik sulinggifeqartarnissaminnut tunngasunik suliffeqarfimminnut isumaqatigiissusiorsinnaanerat periarfissaalerpoq.

Anuni

1.2.2026 atuutilersumik pisortanut isumaqatigiissutit ilaannut atuinissamik isumaqatigiissuteqarfigaarput, makkuusunut:

- Niuernermi allaffinnilu sulisut.
- Sulisut suliamik ilinniagallit ilinniagaqanngitsullu qaammammullit.
- Akunnermusiallit suliamik ilinniagallit aamma ilinniagaqanngitsut.
- Sinniisut.
- Tunngaviusumik Isumaqatigiissut
- Qaammarsaanermut ilinniartitaanermullu Aningaasaateqarfik
- Sulinngiffeqarluni Angalanermut Aningaasaateqarfik
- Isumaginninnermut Aningaasaateqarfik

QIA-mut Anuni 63 øremik akiliuteqartassaaq.

Sulinngiffeqarluni Angalanermut Aningaasaateqarfimut Anuni qaammamut 550 kroninik akiliisassaaq, ukioq allortarlugu sulisut sulinnngiffeqarlutik angalasinnaanerannut.

Isumaginninnermut Aningaasaateqarfimmut Anuni 44 øreimik akiliuteqartassaaq.

Grønlands Erhverv apriliip 1-ani 2026-miit marts-ip 31-anut 2029-imut

Akissarsiat qaffaataat ukiuni pingasunut agguarlugu:

Niuernermi allaffinnilu	Ukioq siullermi	Ukiup aappaani	Ukiup pingajuani
Ilinniarsimanngitsut	4,00	3,50	2,75
Ilinniarsimasut	5,00	3,25	2,75
Ilinniarsimanngitsut 18-it inorlugit ukiullit	4,00	2,50	2,00
EVU	5,00	3,25	2,75
Akunermusiallit	Ukioq siullermi	Ukiup aappaani	Ukiup pingajuani
Ilinniarsimanngitsut	4,00	3,50	2,75
Ilinniarsimasut	4,75	4,25	3,00
Ilinniartut	4,00	3,00	2,00
Ilinniarsimanngitsut 18-it inorlugit ukiullit	4,00	2,50	2,00

SISA-mut akiliut 11,25%-inngortussanngorpoq 1. april 2028 aallarnerfigalugu.

Sulinngiffeqarnerit immikkut ittut allat qaammatit arfinilinniik qaammatinut pingasunut appartinneqarpoq. Allanillu isumaqatigiissummi aamma nutarteraluta.

Kiisalu piffissap isumaqatigiissuteqarfiusup iluani akunnittarfinni aamma neriarniartarfinni suliaqarfiit pillugit periarfissanik ujartuisoqassasoq isumaqatigiissusiornissaq siunertaalluni.

KNi A/S 1. april 2026-miit 31. marts 2028

Akissarsiat imatut qaffaateqarnissaat isumaqatigiissutigineqarpoq:

Ulloq 1. april 2026 aallarnerfigalugu 2,5 %

Ulloq 1. april 2027 aallarnerfigalugu 2,5 %

SISA-mut akiliut 1,03%-imik qaffapppoq, 13,36%-inngorluni.

Atorfimmi qaffasinnerusumik kingoraartaaneq ulluni 12-ini taamatut sulereersimatilluni aatsaat akilernerqartarneq iluarsineqarpoq ullormi siullermiik akilersorneqartalerluni.

Greenland Airports

Maajip 19-ni Greenland Airportsinut isumaqatigiinniarneq ingerlanneqartumi isumaqatigiissutigineqartut ilagaat ukiunut pingasunut atuutissasoq, aamma piffissami, tassa ukiuni taak-kunani katillugu kr. 1.400 akissarsiat qaffassasut.

Taamaalilluni qaffaat katillugu 12,71%-iullu-ni, taassuma iluanillutittaaq SISA-mut qaffaat aammalu sulinngiffeqarluni angalanermut atu-gassat nalingi. Taavalu terminalarbejderinut immikkut angusaq aamma 13,13%-iulluni.

Securtyimi sulisunut immikkut tapinik aamma tulaassivugut. Taavalu aamma qaammammullit tamarmik ukioq allortarlugit sulinngiffeqarlutik angalasinnaalerput.

Arctic Prime Fisheries

Nalunaarutip allannerani Arctic Prime Fisheriesimut isumaqatigiinniarneq ingerlavoq, sulilu naammassinani.

Avannaa Seafood aamma Maniitsoq Fish

Nalunaarutip allannerani Avannaa Seafoodimut aamma Maniitsoq Fishimut isumaqatigiinni-arneq sulii aallartinngilaq, tassa isumaqatigiinniarneq ingerlanneqartussaammat 28. Maj.

Namminersorluik Oqartussat 1.4.26 – 31.3.2028

Ataasinngornermi 23. Februar 2026 isumaqatigiinniarnarit aallartippat, sulilu ingerlallutik uuma allannerata nalaani 8.5.2026. Qanoq inerreqarumaarnersoq oqaatigiuminaappoq.

Unali oqaluttuarisinnaavarput. Piffissami 1.4.2022-imiik 31.3.2026 isumaqatigiissutit kingulliit atuuffianni, tassa ukiut sisamat ingerlaneranni akit 12,8%-imik qaffassimapput. Tassa imaappoq taamani 2022-imi 8%-imik angusaqaratta massakkut isumaqatigiinniarnarit aallartimmata 4,8%-it annaasimavagut.

Taava Namminersorlutik Oqartussat ukiunut marlunnut isumaqatigiissuteqarnissami 4,8%-imik neqerooruteqarput. Taava imaappoq annaasimasagut matussusiinnarlugit. Taamatut oqaatigineqarsinnaappat, taava angusaqassanngilagut.

Isumaqatigiinniarnissat tulluutut makkuupput:

Royal Arctic Line A/S terminalarbejderit 4. – 5. Juni 2026 isumaqatigiinniarnissapput.

Kiisalu aamma ukioq manna isumaqatigiissuteqarfigisassat allat makkuupput:

1. Skattestyrelsen Finansministerieqarfiup ataaniittoq. Eqqartuussveqarfinni, politeeqarfinnilu allaffimmiut, kiisalu politiit angallataanni inuttat pillugit.
2. Avannaata Kommunia bussertartut mekanikerillu.
3. Nunatsinni teknikerit pillugit Namminersorlutik Oqartussanut.
4. Royal Greenland kilisaatini inuttat
5. Air Greenland
6. Royal Arctic Line ilinniartut pillugit.

Ilisimatitsissutigissavarput Grønlands Erhverv, tassa GE-p ataani suliffeqarfiit aatsitassarsiornerup tungaatigut suliaqartut qasuersaartartussaannermik aaliangersakkamut tunngasunik isumaqatigiissuteqarfigisagut 6-iummata. Taava GE-p avataani aatsitassarsiorfiit aamma marluullutik.

Taava aamma ilanngullugu ilisimatitsissutigissavarput isumaqatigiissutitut pioreersunut ilaalernikut suliffeqarfiit isumaqatigiissuteqarfigisagut makkuummata:

1. Maniitsumi Efterskoli
2. Narsap Timersortarfia
3. Sisimiut Timersortarfiat
4. Knud Rasmussenip Højskolia
5. Qimarnguit Aasiaat
6. ANUNI Aasiaat aamma Sisimiut, taanna qulaani taareerparput.
7. Inuit Quality Clothes of Greenland
8. Timimut Qaqortoq
9. Sulisartut Højskolia

Aamma isumaqatigiissuteqarfiginiaraluarlugit tunuartertoqartarpoq, soorlu uku:

1. AK Byggeteknik ApS, Nuuk
2. Kulturikkut Illorsuaq Taseralik, Sisimiut

Kiisalu isumaqatigiissuteqarfiginissaat siunertaralugit Hotel Ilulissanut oqaloqatigiinnerit ingerlapput suliffeqarfinnut ukununga

Taamaalilluta oqarsinnaagunarpugut SIK aatsaat taama amerlatigisunik ukioq ataatsip ingerlanerinnaani isumaqatigiinniarfigisassaqaaratta. Aatsaallu taama amerlatigisunik suliffeqarfinnut isumaqatigiissuteqarsimalerluta.

Siulersuisuunerit qinigaaffimmini anguniagaat

Oktober 2025 SIK-p Ataatsimeersuarnerani siulersuisuunerit anguniagassinneqanngimmata namminneq Siulersuisuunerit qinigaaffimmini 2025- 2029-mi anguniagassaminnik martsimi ataatsimiitillutik aaliangersaapput makkuusunik:

1. Ilaasortat nuna tamakkerlugu 300-nik amerlisinneqassasut.
2. Ilaasortat ulloq 2. december 2025 agguaqatigiisillugu 48-nik ukioqartut 44-nik ukioqalersillugit appartinneqassasoq.
3. Isumaqatigiissutit pitsanngorsarneqassasut, suliffeqarfiit isumaqatigiissuteqarfigineqanngitsut isumaqatigiissusiorfigineqassasut assigiinnerusumillu aaqqissuussiffigineqassasut.
4. Ilaasortat isumaqatigiinniarnernut tunngatillugu ilisimasaasa annertusarneqassasut.
5. Suliffissuit nunatta karsianit piginneqataaffigineqartut inuusuttunit suliffigissallugit oqutiginarsarnissaannik nittarsaassisoqassasoq.
6. SIK-p pilersitarisimasaanik suleqateqarnikkut ilaasortat ilisimasaasa qaffassarneqarnissaat.
7. Inissaaleqinerup sumiluunniit malunnaatilimmik akiorneqarnissaa.
8. Sinerissami SIP-qarfiit SIK-llu suleqatigiinnerisa nukittorsarneqarnissaa.”
9. Ilaasortatta suliffissaqartuarnissaat
10. Nunatta avataaneersunik Kattuffinnik suleqateqarnerulernissaq
11. Aatsitassarsiorfeqarnerit annertusarnissaat
12. Nunatta siunissaanik ilusilersuinissamut suleqatigiiffeqalernissaq.

Suliffissarsiorneq / soraarninngorneq

April 2026 suliffissarsiorlutik nalunaartut 2025-imi taamaalineranut sanilliullugit ataani takuneqarsinnaavoq suliffissarsiortut ukiui naapertorlugit ikileriarneri.

Aprilimi	2025	2026	Ikileriaat
55-59	253	182	-71
35-39	218	156	-62
25-29	230	169	-61
20-24	230	181	-49
50-54	146	100	-46
30-34	221	176	-45
18-19	105	63	-42
40-44	188	154	-34
60+	236	217	-19
45-49	135	137	2

Ikileriarnerpaat taakkuupput 55-iniik 59-inut ukiullit 71-inik suliffissarsiortut ikilisimagamik. Tulliullutik 35-iniik 39-inut ukiullit aammalu 25-iniik 29-inut ukiullit, aamma allat ikileria-ngaatsiarsimasut takuneqarsinnaavoq. Amerleriartutuat tassaapput 45-iniik 49-nut ukiullit. Ataani takuneqarsinnaapput april 2026-imi suliffissarsiorlutik illoqarfinni nalunaartut siorna taamaalineranut sanilliullugu qanoq ikilismatiginerat. Nuummi suliffissarsiortut 190-inik ikileriaateqarnerpaajusimariarlutik tulliullutik Aasianni suliffissarsiortut aamma 67-inik ikileriangaaatsiarsimapput.

Illoqarfinni suliffissarsiortut ikileriarneri			
April	2025	2026	Ikileriaat
Nuuk	409	219	-190
Aasiaat	136	69	-67
Uummannaq	55	20	-35
Ilulissat	253	222	-31
Qaqortoq	107	80	-27
Sisimiut	100	77	-23
Qeqertarsuaq	34	12	-22
Narsaq	100	81	-19
Paamiut	54	37	-17
Kangaatsiaq	109	93	-16
Qaanaaq	21	7	-14
Ittoqqortoormiit	4	1	-3
Qasigiannugit	31	31	0
Upernavik	114	119	5
Maniitsoq	62	68	6
Nanortalik	87	94	7
Tasiilaq	286	305	19
Katillugit	1962	1535	-427

Illoqarfinni allani suliffissarsiorlutut ikiliartornerat aamma annikigisassaanngilaq, soorlu Uummannami 35-it, Ilulissat 31-it, Qaqortoq 27-it ilaalu ilanngullugit.

Nuannarutigisatsinnik aammalu tupaallaatigisatsinnik takusinnaavarput suliffissarsiorlutik nalunaartut sineriak tamakkingajallugu siorna taamaasineranut sanilliullugu 427-inik ikileriarsimasut, tamannalu soorunami nuannerpoq. Taamaattoq soqutiginarua uaniippoq. Suliffinnik amerlanerusunik pilersitsisoqarmat suliffissarsiorlutik nalunaartut ikileriarpat ? Imaluunniit innuttaasut ikileriarua, assersuutigallugu Danmarkimut nuuttarneq peqqutaasinnaava? Imaluunniit 1950-kkut naalernerani inunngortut soraarninngornerat peqqutigallugu suliffissarsiorlutik nalunaartut ikileriarnerpat ? Tassunga tunngatillugu SIK-mut ilaasortat 1950-ikkut naalerneranni inunngorsimasut soraarninngorumaartussat ataani takusassiaaraakka.

Soraarninngorumaartussat	OKT 25	1.319
60-inik ukiullit		219
61-inik ukiullit		177
62-inik ukiullit		160
63-inik ukiullit		156
64-inik ukiullit		150
65-inik ukiullit		143
66-inik ukiullit		108
67-inik ukiullit	57	
68-inik ukiullit	52	
69-inik ukiullit	33	
70-inik ukiullit	28	
71-inik ukiullit	10	
72-inik ukiullit	12	
73-inik ukiullit	3	
74-inik ukiullit	4	
75-inik ukiullit	1	
76-inik ukiullit	2	
77-inik ukiullit	2	
78-inik ukiullit	2	
Ukioq manna	206	
Ukiut marluk iluanni		251
Ukiut 3-8 ingerlaneranni		862

Takuneqarsinnaavoq ukioq manna ilaasortagut soraarninngoriaannaasut 206-iusut. Taavalu ukiuni tullerni marlunni ilaasortagut soraarninngorsinnaasut 251-iusut. Tassa imaappoq ukiut qaninnerit marluk ingerlaneranni ilaasortagut soraarninngortut 457-ioratarsinnaapput. Aamma piffissaq ungasinnerulaartoq isigallugu, tassa ukiut pingasut / arfineq marluk ingerlaneranni aamma 862-it aallat ilaasortagut soraarninngortussaapput. Amerlapput. Aali SIK-mut ilaasortat kisimik uani pineqartut.

Taamaattumik SIK-mut ilaasortaanngitsut ilanngukkaanni, taakkulu soraarninngulersut / soraarninngorumaartussat amerlangaatsiartussaapput. Taakkulu suliffissarsiorlutik saaffiginnittut allassimaffiannit aamma ilaajunnaartussaassapput.

Kisitsisit kingulliit takusakka imatut isikkoqarput Nunatsinniik aallartartut tikittartuniik amerlanerusut. Kisianni kisitsit kingulliit takusinnaasakka 2023-meerput, takkunanilu takuneqarsinnaavoq Nunaqavissut Nunatsinni inunngorsimasut Nunatsinnut utersimasut 795-iusut. Illuatungaatiulli Nunatsinniik nunaqavissut nuuttut 1.248-t, nikingassut 452-iulluni.

Kommuunini inoqassuseq

Takuneqarsinnaavoq siornamut 2. januar 2025-imut sanilliullugu Nunatsinni innuttaasut amerleriarsimasut. Ajuusaarnartoraali amerleriaat avataaneersunit pilersinneqarmat. Kisianni aamma takuneqarsinnaavoq Kommuunit tamangajammik inoqassutsimikkut ikileriarsimasut – Kommuuneqarfik Sermersooq eqqaassanngikkaanni.

"2 januar 2025 aannalu 2 januar 2026			Nikingassut
	2025. 2 jan.	2026. 2 jan	
Katillugit	56.542	56.740	198
Qeqqata	9179	9107	-72
Anannaata	10.989	10.951	-38
Kujalleq	6110	6089	-21
Qeqertalik	6.103	6.083	-20
Sermersooq	23154	23642	488

Taanna qangali oqaatigiuarsimasara ajoraluartumik soorlu eqquukkiartulersoq. Tassalu allatut ajornartumik nuna tamakkerlugu pilersaarusiortariaqalertugut. Tassa nunaqarfiit illoqarfiillu soorliit inerisaaviginiarpagut?

Tassami takusinnaavarsi Kommuuneqarfik Sermersooq inoqassutsimigut annertuumik amerleriarsimasoq, allatullu iliortoqanngippat qularnanngilaq ukiuni tulluittuni assiliaq taamatut isikkoqaleraluttuinnassaaq. Tassami Kommuunit tamarmik ilungersorput inoqarnerulerumalutik. Nalunngiinnassavarpulli Kommuunit arlaat amerlanerusunik inoqarnerulersimappat, taava Kommuunit arlaat inukinnerulersimassaaq, pissutigalugu Nunatsinni inunngortut amerliartunngimmata.

Nunatsinni innuttaasut naatsorsorneqarnerat

Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaatai naapertorlugit 2026-mi nuna tamakkerlugu innuttaasut amerlassusissaat naatsorsorneqarmata naatsorsuutigineqarpoq Kalaallit Nunatsinni inunngorsimasut 2050-imi 14 procentinik ikilisimassasut. Naatsorsuutilli taakku inerneril nallorinartoqarput inuit naatsorsuinermit tunngavigineqartut ikinneri pissutaalluni.

Ukiut qulit matuma siorna meeqqat ukiumut inunngortut 800-t missaaniittut maanna meeqqiornerup annikinnera tunngavigalugu ukiut qulit qaangiuppata 600-t missaaniilersimanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Ataani takusassiaara Naatsorsueqqissaartarfiup siunissamut Nunatsinni innuttaasunik naatsorsuisimanerat 23. april 2026 saqqummersinneqartoq.

Nunatsinni inuusimasut ukiuni aggersuni ikiliartuinnavissasut, allaat ukiut 24-it qaangiuppata 42.913-iinnanngorsimassasugut naatsorsuutigineqarpoq. Taamatuttaarlu inunngortartut ikiliartussatut naatsorsuutigineqarpoq. Toqusartut aammalu Nunatsinniik Nunatsinnullu nuuttut ikiliartulerumaartut naatsorsuutigineqarpoq.

Innuttaasut naatsorsorneqarnerat	2026	2035	2040	2045	2050
Nunatsinni inuusimasut	49.721	47.628	46.085	44.501	42.913
Inunngortut	701	577	558	539	521
Toqusut	513	555	567	561	536
Nunatsinniit nuuttut	1.243	1.205	1.127	1.088	976
Nunatsinnut nuuttut	871	891	837	800	731
Danmarkimi Savalimmiunilu inuusut	4.120	4.120	4.120	4.120	4.120
Naalagaaffiup avataani inunngortut	2.899	2.899	2.899	2.899	2.899

Danmarkimi Savalimmiunilu inuusut aammalu Naalagaaffiup avataani inunngortut pillugit kisitsisit allanngungaarnissaat naatsorsuutigineqanngillat. Taakkuuinnassapput.

Inerniliineq imaappoq Nunatsinni inuusimasut taakkuupput ikiliartornitsinnut pissutaasut. Taamaattumik assaat sulisussat tupinnanngitsumik aamma ikiliartorput. Kisitsisillu uppernarseqqiinnarpaat – uteqqippara, allatut ajornartumik nuna tamakkerlugu pilersaarusiortariaqalerpugut.

Nunaqarfiit illoqarfillu soorliit inerisaaviginiarpagut ?

Raajartassat

Ajoraluartumik maannakkut pisariaqarmat raajartassat ikilivaat, kisianni ukiumiik ukiumut taamatut raajartassat annertusillugillu annikilliliiffigineqartarput. Aanali ukiut siuliinut sanilliullugu assigiinngissutaa, raajartassat tamakkerneqanngillat, aamma paasisakka naapertorlugit raajarniat raajartassatik qaqinniarlugit piffissaq sivilisunerusoq atortalerpaat.

Piviusorli aamma unaavoq – maannakkut raajartassat pisarineqarsinnaasut eqqarsaatigalugit, ilumoorpat raajaleriffiit marluinnaat nammassisinnaagaluarmatigit. Tassa piffissamut qaninnerusumut ungasinnerusumullu ajornartorsiuteqarpugut, qanoq ilillugu pinnerpoq aaqqiivigineqartariaqartumik. Tassami raajartassat taama isikkoqartillugit qanorluunniit ilioraluarutta ajornartorsiummut tassunga killittuassaagut, tassalu tassunga killittuassaagut raajat qaqinnerqartartut, fabrikkat suliarisinnaasaminnut naammagatik.

Assersuutigalugu Royal Greenland raajartassanik pisassaanik arsaarutsigu, taava kikkut eqqussavagut? Ilulissani aammalu Sisimiuni sulisinnaasut. Taamatullu illoqarfinni taakkunani sulisunik aamma angerlartitsisariaqalissapput. Taamaattumik eqqarsaatigiittariaqarpugut.

Nalunanngilaq Aasianni fabrikkat matuinnarneqarsinnaanngitsoq, pissutigalugu illoqarfimmut pingaaruteqaqimmat aammalu illoqarfiup iluani annertuumik fabrikkat suliasaqaartitsisuuluni. Tamatumalu saniatigut Ilulissani GUX-eqarnissaa akuerineqassagaluarpat Aasiaat annertoorejussuarmi eqqorneqartussaalluni.

Aalisarnek / Tunitsiviit

Ataani tabelimi aalisagartassat ukiumiik ukiumut qanoq nikerarnersut takuneqarsinnaavoq. Tassani takuneqarsinnaavoq 2021-mi pisassat 115.000 tonsiusimasut, taavalu 2026-mi pisassat 75.000-inut aapartinneqarlutik. Tassalu appariaat 40.000 tons.

Pisassiissutigineqartut appariartinneqarmata oqanngilanga ajoralugu, tassami taamatut iliortoqanngippat ungasinnerusoq isigalugu akisussaafeqanngitsuliortoqarsimassagaluarpat.

Tassami massakkut taamatut iliortoqanngippat pinngitsoorani meerartatsinnut aammalu ernutatsinnut siunissami sunniutissai ajornerujussuussammata.

Maluginiarneqassaaq aalisarneq pillugu inatsimmi nutaami periarfissaqalermat raajat pisarineqartut 70 %-ii avammut toqqaannartumik niuerutigisinnaallugit. Inatsisitoq naapertorlugu sinerissap qanittuani pisarineqartartut 100 procentit nunamut tulaanneqartarput.

Erseqqissaatigissavara maannakkut sinerissap qanittuani raajarniartut qujanartumik nunamut tulaassuimmata. Inatsilli nutaaq periarfissiivoq pisarineqartut 70%-ii toqqaannartumik avammut tunisinnaallugit. Neriunniarta sinerissami rejerniat taamatut iliulissanngitsut.

	Inatsit	%	2021	2022	2023	2025	2026
Ukiumut pisassiissutit			115.000	115.000	1.100.000	83.125	75.000
Ukiumoortumik pisassiissutit			115.000	115.000	110.000	Kvotefleks 106.492	75.000
avaataasiortunut pisassaat		57%	65.550	65.550	62.700		
Sinerissami qanittumi pisassat		43%	49.450	49.450	47.300		
Avataasiortut							
Tulaassisusaaatitaanerit	31.12.24-mut	25%	16.388	16.388	15.675		
Sinerissami qanittumiittut							
tulaassisusaaatitaanerit	21.12.24-mut	100%	49.450	49.450	15.675		
Nunamut tulaassassat	01.01.2025	30%				31.948	22.500
Tunitsivinnut tulaassassat						31.948	22500

Nunatsinni tunitsiviit raajanik suliaqartartut sisamaapput, Royal Greenlandip pigisai ukuusut: Ilulissani aammalu Sisimiuni, taavalu Aasianni Nuummilu8 Polar Seafoodip pigisai. Immaqa imatut aperisoqarsinaavoq Nunatsinni tunitsiviit raajalerisinnaasut taama ikitsigaat? Kisianni atagu piviusut fabrikkitt pisinnaasaat qimerluulaartigit.

Maluginiassavarsi ataani kisitsisit 2023-meerput, ilisimasakkalu naapertorlugit fabrikkitt suliarinnaasaat allanngornikuungillat. Aammattaaq maluginiassavarsi kisitsisit tassaammata inatsit allanngortinneqanngikkallarmat piusut aammalu pisassiissutigineqartut.

Takusinnaavarsi Ilulissani Royal Greenlandip raajat ukiumut suliarinnaasaat 12.791 tonsiupput, tulaanneqarsimallutillu 12.796 tonsit, tassa suliarinnaasaat qangilaarlugit 100,04 procentimik. Sisimiuni Royal Greenlandip suliarinnaasaat ukiumut 13.257 tonsiupput, tulaanneqarsimapput 8.471 tonsit. Suliarinnaasaat aallaavigalugu taamaallaat 63,90 procentit tulaanneqarsimapput. Aasianni Polar Raajat suliarinnaasaat 24.000 tonsiupput, tulaanneqarsimallutik 11.000 tonsit. Tassalu suliarinnaasaat aallaavigalugu taamaallaat 45,83 procentii tulaanneqarsimapput. Nuummi Polar Raajat suliarinnaasaat 15.000 tonsi-upput, tulaanneqarsimallutik 12.000 tonsit. Suliarineqarsinnaasut aallaavigalugit taamaallaat 80 procentit tulaanneqarsimapput.

Naatsumik oqaatigalugu kisitsit takutippaat raajartassat aallaavigalugit fabrikkit raajanik suli-aqarsinnaasut amerlavallaartut. Fabrikkit pingasuinnaat 2023-imi pisassat sularisinnaavaat.

Taava 2026-imi raajat pisassiissutigineqarput katillugit 75.000 tonsit. Tassalu inatsit naaper-torlugu piumagunik 70 % avammut aallarussinnaavaat. Taava oqarutta 70%-it avammut aal-larunneqarput, taavalu 30 %-it nunamut tulaanneqarlutik, tassa taamaallaat 22.500 tonsit. Naatsumik oqaatigalugu Ilulissani aammalu Sisimiuni taakkua tulaanneqartut tamaasa suli-arisinnaavaat, ilaanarsinnaavaat, allaat sularisinnaasaat inorlugu, tassami Royal Greenlandip fabrikkii Ilulissani aamma Sisimiuni 26.048 tonsit sularineqarsinnaammata.

Taakkulu illoqarfiit marluk toqqarnianngikkaanni periarfissaavoq Polar Raajat Aasiaat aam-malu Polar Raajat Nuuk. Taakua katillugit sularisinnaammatigit 39.000 tons. Tassalu sulari-sinnaasaat inorujussuarlugit taakkununga fabrikkinit marlunnut tulaassisoqarsinnaalluni. Qanorluunniit iliorluarutta maannakkut, aammalu soorlu 2023-mi pisassiissutit aallaavi-gigutsit, tulaanneqqarsinnaasut fabrikkit pingasuinnaat naammassisinnaakkutsoorpaat.

Ilaasortat aningaasanik atorniartarfissaat

Ilaasortat aningaasanik atorniartarfissaat kinguaattuulaalerpoq, tassami Inatsit nutaaq ta-makkununga tunngasoq allanggortinneqarsimarpasippoq. Taamaattumik Grønlandsbankip paasilluaqqaarusuppaa Inatsisip allanggortinneqarnerata kingunerisaanik qanoq pilersinniak-katsinnut sunniuteqassanersoq.

Inatsit nutaaq atorniartarfimmik pilersitsiniarnitsinnut qanoq sunniuteqassanersoq kukkuner-siuisukutsinnut misissortippara. Nassuiarsinnaanngilara inatsimmi sunarpiaq ajoqutaanersoq.

Inissaaleqineq

Ataatsimeersuarnitsinni tisussaasoq ataaseq siulersuisuunernut suliakkiutigineqarpoq, tassa-lu inissaaleqinerup nuna tamakkerlugu akiorniarneqarnissaa. Nalunngilarput sineriak tamaat qiviarutsigu sumiiffinni ataasiakkaani inissaaleqisoqanngilaq, sumiiffiilli ilaanni inissaaleqineq annertoqaluni. Soorlu Nuummi ilaasortagut ukiorpassuit utaqqisariaqartarput initaarniarlu-tik. Tamatuma saniatigut inissaaleqinnerup annerusumik ajornartorsiutaanera Ilulissaniippoq aammalu ilaatigut Sisimiuni.

Malugissavarsi allannginnama sinerissami allani aamma inissaaleqisoqanngitsoq. Taamaattumik Nunarput tamaat ataqatigiisumik isigalugu inissaaleqineq akiornartariaqarpoq. Uteqqissavara, ungasinnerusoq isigalugu suniarnerluta Nunarput qanoq ineriartortinniarnarlugu aaliangerniarta, tassanngaanniik pilersaarusiornissaq ajornannginnerulissammat.

Økonomisk Rådip aqqissuussaaniq seminaarertitsisoqarmat ersarivissumik oqariartuutigineqarpoq Nuummut nuttarneq unikaallassinanngitsoq, inissiallu tuniniakkat aammattaaq sukkaannaq maannakkut tunineqaqqittalersimasut. Taamatut ingerlaannarnissaa oqariartuutigineqarpoq. Tassa illoqarfinnut anginnerut nuttarneq imaasiinnarlugu unitsinneqarsinnaanngitsoq, tamannalu aallaavigalugu pilersaarusiortoqartariaqalersoq. Taamaattumik uteqqillugu nunarput ataatsimut isigalugu sumut ingerlassanerluta pilersaarusiortariaqalerpugut.

Aanalu aamma oqariartuutigineqartoq, inissialiortitsinermit akit taakkuusut – Nuummi najugaqaraanni imaluunniit Napasumi najugaqaraanni. Ilaatigut oqariartuutigineqarpoq inissialiortitsinermit aningaasartuutit qaffasinnerusinnaasut avinngarusimasuni. Taamaammata imaasiinnarluni akikinnerusunik inissialiortitsisinnaaneq ajornakusoorunarpog. Taamaattoq isumaqarpunga qanoq ililluta akikinnerusunik ilaasortatta akilersinnaasaannik inissialiortitsisoqarsinnaaneranik misissuititsisoqartariaqartoq.

Kisianni tassa aamma tamanna misissuiffigineqaraluarpoq, ilaatigut siulittaasup tullerisimaasaata Josef Therkildsen, Ujoorsip siuttuuffigisaanik, kisiannili qanoq ililluni akikinnerusunik inissialiortitsisoqarsinnaanersoq ersarivissumik inerniliisoqanngilaq. Taamaattumunga aamma nalornilaartunga ilumut misissuisitsissanersugut.

Taamaattoq SISA peqatigalugu inissialiortitsisinnaaneq misissuiffigineqarsinnaanera periarfissaavoq, tamatumani immaqa AP Pension peqatigalugu, ilisimagakku inissianik sanatitsisartut 25% almen byggeriitut inissillugit. Islandimi inissianik sanaartortitsinerminni modeli suna periaaserineraat paasiniassallugu aamm periarfissaavoq.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat pitsanngorsarniarlugu piffissaq annertoq atornikuuarput, maannakkullu tusaasinnaavara soorlu ajorseriartinniaaraat, tamannalu pinngitsoortittariaqarparput. Tassami imaassinnaavoq Nuummi, Ilulissani, Sisimiuni, Maniitsumilu sulisussaleqisugut, illoqarfinnimit, soorlu Tununi aammalu Kujataani suliffissaaleqineq suli annertuvoq, allannguisoqassappallu taakkununga ajortumik kinguneqassaaq.

Aalisakkanik inuussutissarsiuteqarneq, raajalerinerlu

Paasinarpog saarulliit maannakkut avannarpariartortut, taamaaginnassappallu ukiuni tullittuni takorloorneqarsinnaanerluni Ilulissat annertunerusumik saarullinnik tigooqqaasilerlugu, taavalu raajartassat ilai Aasiannut nuullugit?

Sisimiuni fabrikkimi sulisut kalaaliinnaapput avataaniik sulisoqaratik. Royal Greenlandi pisassanik arsaarneqassappat annertuumik eqqorneqartussaapput. Taava Ilulissani nalunngilarput avataaniik annertulaartumik sulisoqarput, Filippinerit Thailandermit il.il. sullipput. Takorloorneqarsinnaava taakkua angerlartillugit nunaqavissunik sulisoqarsinnaanera Ilulissani ?

Ajornartorsiulli unaavoq Ilulissani massakkut suliffissaaleqisoqanngingajappog, taamaakka-luortoq eqqarsaatigineqartariaqarpoq avataaningaanneersunik ilanngartuinissaq, maannakkut Royal Greenlandi avataanit tikisitaminnik ikililerilluni aallartippoq. Kisianni avataanningaanniik sulisut angerlatinneqaraluarpataluunniit nalunngilarput raajartassat taamatut isikkoqartillugit fabrikkit marluk pingasut tamaasa naammassisinnaavaat.

Maannakkut raajat amigaataaneri peqqutaalluni raajaleriffinni sulisut sapaatip akunneranut taamaallaat 32 tiimit sulisinneqartalerput. Soorunami tamanna ilaasortatta aningaasaqarni-arnermikkut annertuumik malugissavaat. Taannaannaanngitsoq. Aammali Kommuunit akileraarutitigut malugissavaat – soorunami aamma Landskarsip.

Aalisarnermut piniarnermullu Naalakkersuisog Peter Borg pissutsit qulaani allaaserisakka pil-lugit ataatsimeeqatigaara, minnerunngitsumik Aasianni fabrikkil pillugu. Tassa soorunami eq-qumaffiginerarpaat, aammalu aaqqiissutissamik ujarlerlutik unnerput, tassanilu Polar Seafood aammalu Royal Greenland oqaloqatigiinnissaat kissaatigalugu oqariartorfigisimavai, iluminni arlaatigut aaqqiissutissanik ujarleqqullugit. Tassani (immaqa) eqqarsaataanerulluni Royal Greenland Aasiannut tulaassisinnaanera eqqarsaatigalugu, kisianni tassa taamaatto-qassappat imaariaannaarvoq Royal Greenland sulisuminik soraarsitsisariaqalissasog.

Taamatuma saniatigut sulisoqarnermut Naalakkersuisog Aqqaaluaq B. Egede ataatsimeeqati-gaara. Tassani soorunami oqariartorfigalugu maannakkut Royal Greenlandip aalisakkeriviani sapaatip akunneranut 32 tiimiinnaat sulisinneqartalersimasut, qanorlu arlaatigut iliuuseqar-toqartariaqartoq taamatut aaqqiissuussineq sivitsussappat. Soorunami aamma oqariartorpoq arlaatigut aaqqiisoqartariaqartoq. Taavami qanoq aaqqiisoqassava ?

Atsitassarsiorneq

Qulaani allaaserisakka innersuussutigaluguit pisariaqarlunnalerpoq maani nunami inuussutissarsiutissanik allanik pilersitsisoqarnissaa, tassami inuussutissarsiut ataasiinnaq aallaavigalugu manna nuna ingerlassinnaanngilarput. Tassami nalunngikkaluarparput, ataasiaannarnartami tassunga inis-sittarpugut, raajat tammakartut saaruliillu tammakartut.

Nunatta asasatta USA-mit tiguniarneqarnera

Soorlu arajutsisimanavianngikkissi kingumut Trumpip tamatumuuna kingullerminngarnit su-kataarunnerullugu Nunarput tigujumallugu meeraaqqatut uteriiseqqilerpoq, tamatumuuna allaat nunat tapersersuinngitsut akileraaarummik (told). tassa niooqqutissat USA-mut eqqun-neqartussat nunanit Danmarkimut tapersersuisunut qaavatigut akitsuusiiniarluni.

Ajoraluartumik kalaaleqatitta ilai suli USA-mit tiguneqarnissarput nilliaatigaat. Isumaga naa-pertorlugu taannaavoq nunatsinnut ulorianartorsiortitsinerpaaq, pissutigalugu 100 procen-timik Nunarput ataatsimoorfiginnginnatsigu. Taamaallunimi Trump-fip anguniakkani angu-lertornerusinnaagamiuk, avissaartuutsitsineq atorlugu. Taannamiuna anguniaraa. Taamaat-tumik Nunarput asasarput ataasimoorutissavarput avissaartuunnata.

Tassa kalaaleqatigut uppilersitsisimapput Trumpimut oqariartoqattaarlutik kissaatigigipput USA-p ataaniilissasugut, qallunaallu qanoq ajortigisumik pisimanageratigut il.il. Ilumoorlunga oqassaanga inuit taamatut iliortut isumaga naapertorlugu killuussisutut unnerluutigineqar-tariaqaralarput. Tamannalu, neriullunga suna tamarmi aaqqeriarpat misissorneqartariaqar-poq Inatsisitigut toqqammavissaqarnersugut inuit taakku killuussisutut unnerluutigineqar-sinnaanersut.

Kalaaleqatitta ilai isumaqarput USA-p tiguppatigut pilluarnerulissasugut. Oqarfigissavassi taa-maattoqarnavianngilaq. Trump-fimmi inuiaat kalaallit ima ataqqinngitsigai, naak Naalakkersu-inikkut aammalu partiit tamarmik oqariartoralarput USA-mit tiguneqassanngitsugut, soquti-ginngilluaasarlugu pigaluttuinnarpoq. Taamaammat ilisimassavarput inuiaat kalaallit pillugit Nunarput tiguniannigilaq, imminununa pilluni Nunarput tiguniaraa tusaamaneqalerniassaga-mi USA anginerulersissimallugu. Minnerunngitsumillu aatsitassaaticut apereqqaannguarani piiarsinnaaniassagamigit, imminerminut ilaquttaminullu iluaqutissatullusooq aammattaaq atorniassagamigit.

Taamaattumik aamma Nunatsinni kattuffiit periarfissaq manna atorlugu qutsaverusuppakka atsioqatigiilluta nunarput tigummiinnarnissaa suaarutigimmassuk, tassalu USA-mit tigune-qassanngitsugut.

Soorlu oqartunga Nunatta tigummiinnarnissaa pillugu maannakkut ataatsimuussaagut, namminiilivinnissat ilaalu ilanngullugit tassa parkeerilaarniarallartigit. Ataasermi qularnanngitsoq aana, USA-p tigussagalarpatigut Namminiilivinnissaq puujuinnarsinnaavarput.

Soorunami USA-mit tiguneqaratarsinnaaneq tamatsinnut timikkut anersaakkut sunniuppoq ernumajuarneq, ernumajuarneq. Ajuusaarnaraluartumik Kalaaleqatitta ilaat uppertitarine-qarput USA-p tiguppatigut suna tamarmi aqqissasoq. Oqaluttuutissavassi. Taamaattoqarna-vianngilaq. Tassami tusaaneqarsinnaavoq USA-p siuttuisa nunami maani najugaqartut amer-lanerussuteqarluartut USA-mut naaggaarnerat soqutiginnigilluinnaraat, inuilli ataasiakkaat isumaqatigiinniarnissamut pisinnaa-tinneqanngilluinnartut tusarnaarusunnerugaat.

Inuit ataasiakkaat ilaat oqaatigineqartariaqarput Nunatsinnut asangaakkatsinnut killuussisuu-sut. Qularnanngilarmi Nunatsinniik inunnik atasiakkaaniik Trumpi qisuttorneqaqattaarpoq, kingulleq peqqinnissaqarfippu ajorluinnarnerarlugu USA qanoq iliuuseqartariaqartoq. Aap, assortorneqarsinnaanngilaq peqqinnissaqarfippu pitsaanerpaajunngitsoq, kisianni Naalak-kersuisut ataasiarlutilluunniit USA-mut saaffiginnissuteqanngillat ikioqqullutik.

Aammaluunniimmi piffissap taama ilinerani ilaqutariit USA-mi apersorneqarput ilaatigut USA-mi ulluinnarni inuuiarneq qanoq kipiluttunartiginera pillugu, allaat inigisaminnut akilersuiniarneq qanoq oqimaatsigisoq oqaluttuaralugu ulluinnarnilu nerisassat qanoq akisutiginersut. Apersorneqarneranni uannut attuinerpaaq tassaavoq ilaqutariit meeraat napparsimasoq nakorsaaitortariaqaraluartorlu, nakorsaatinulli akissaqannginnamik nakorsaaitortinnagu.

Ajuusaarnaraluartumik USA-mi sulisartoqaterpassuagut taamatut inissisimappu. Tassani peqqusiileqiummerpunga USA-mi sulisartoqatigut inuuniapiloortut ilaatigut nakorsaaitortariaqaraluarlutik akissaqannginnamik nakorsaaitorsinnaanngillat, annernarnerpaajuvorlu meeraat nakorsaatinik pisariaqartitsigaluartut nakorsaaitortissinnaanagit akissaqannginnamik. Taamaakkaluartoq peqqinnissaqarfippu ajorluinnarnerarlugu Trumpip umiarsuaq napparsimavik maanga nunatsinnut nassiunniarsarigalarpaa.

Taamaattumik isumaqarpunga uagut aamma pisussaaffeqartugut inuiaqatitsinnut qaammar-saaqataassalluta, ilaatigut USA-mi pissusiviusut qanoq ittuunerinik paasititsiniaqataalluta. Eq-

qaamasassarput aamma tassaavoq USA-p manna Nunarput asasarpur tigugaluarpagu Namminiilivinnissaq puiguinnartussaavarput, aatsitassatigut apereqqaannguarata sukkanerpaa-mik annissussavaat.

Danskinut pissuutitsinersuaq qatsulluinnarparput. Uagut nammineq ilungersungarluta peq-qinnissaqarfik tigujumanikuuarput, namminerlu aningaasalersorniarlugu taamanikkut aalia-ngerluta. Sooq taava Danskit pisuutissavagut ? Isumaqarpungalu qallunaanik pisuutitsiniaan-navissut taakkuusut akisussaaffimminnik namminneq qimarratiginnittut, tassamiajuusaarnaraluartumik tikkuussisinnaannginnamik qanoq sutigullu aningaasalersorneqassanersoq. Nunatta pisuussutai aammalu Nunarput nammineq oqartussaaffigaarput, namminerlu aaliangsinnaallugu kikkut qaanorlu ilineratigut maani nunami aatsitassarsiuksanersut. Taava sooq qallunaat pisuutissavagut ? Uagununa Kalaallit nammineq aaliangiinnartussaasugut. Oqartariaqarpunga maannakkut Naalakkersuisut periaasiat assut iluarigakku, tassami naam-maginngittuaannarpara oqariartorneq Amerikamiuunianngilagut Qallunaajunianngilagut. Taavami suniarpugut ?

Kalaallit Nunarput ukiuni tusindilikkaani soqutigineqannginnikuttooriarluni massakkut Nunarsuarmi qitiulernikuuvoq, USA-p, Ruslandip Kinallu akornanni pissaaneqarniuunneranni.

EU aqqutigalugu Kalaallit Nunaat namminiilivissinnaavoq

Namminiilivinnissaq eqqaaneqarmat tamanna qanoq pisinnaanersoq ilisimatusarnermik tunngaveqartumik tusagassiisarfik Videnskab.dk Kalaallit Nunarput namminiilivissinnaanersoq apeqqutigalugu nittartakkamini soqutiginartumik 11. April 2026 allaaserisaqarpoq qulequtserlugu Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaani EU aqqutigineqassooq. Kalaallit Nunaata EU-mut ilaasortaanermigut nunanut pissaanilissuarnut, soorlu USA-mut allanullu taamaalilluni illersorneqarsinnaammat.

EU pillugu ilisimatusartoq, Københavns Universitetimi lektori, Morten Rasmussen, allaaserisamini aperivoq Kalaallit Nunaat namminiilivissinnaanersoq. Aap ilaana, soorunalimi. Kisianni USA-p presidentiata Donald Trumpip Kalaallit Nunaat USA-mut atalersinniarlugu eqqarsaatai maannamut sulit atuuttut tunngavigalugit ilumut sulit tamanna ullumikkut periarfissaanersoq apeqqutaavoq, politikkikkut pissaanilissuit ullutsinni nunatik anginerulerniarlutik siunertaqarnerisa nalaanni.

Taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaata namminiilivissinnaanera suli periarfissaqarpoq, tassani EU-mut ilaasortaaneq aqquataasinnaalluni. Kalaallit Nunaat EU-mut ilaasortaareernikuuvoq, Danmarkimut ataneq tunngavigalugu 1973-imi EF-imut ilaasortanngorami. Taama pisoqarpoq kalaallit 71%-iisa taasinnermikkut EF-imut ilaasortaanissaq itigartikkaluaraat. Kisianni 1982-mi, Namminersornerulernerup kingorna, tassa 1985-imi kalaallit taasimmata 52%-iisa aalianger-nerat tunngavigalugu Kalaallit Nunarput EF-mit anivoq, Morten Rasmussen oqarpoq.

Taamaakkaluartoq Kalaallit Nunarput aninnerminut atatillugu aalisarnermut tunngasumik EU-mut isumaqarigiissuteqarnermigut suleqateqatigiinneq ingerlatiinnarpaa. Taamaalilluni EU-p nunavittaaniinngitsunut nunanut (oversæiske lande) immikkut ittumik EU-mut attaveqartu-nut ilaalerluni, taamalu kalaallit taamanili ulloq manna tikillugu EU-mi ”innuttaasutut” isigi-neqarlutik. Taamatuttaalu nunatut EU-p illersugassaatur Kalaallit Nunaat inissisimalerluni, soorlu assersuutigalugu saassussisoqassagaluarpas Danmark kisiat pinnagu qularnanngitsu-milli aamma Kalaallit Nunaat illersortussaallugu.

Taamaattumik inuppassuit immaqaa ilisimanngikkaluaraat Kalaallit Nunaat ullumikkut EU-mut atavog – ilaasortaanngikkaluarluni. Kisianni Kalaallit Nunaat namminiilivissagaluarpas Dan-markimullu atajunnaarluni, nunamit allamit saassunneqassagaluaruni tiguniarneqarluni, taava EU-mit illersorneqarsinnaajunnaangilaq, EU-mut ilaasortaannginnami.

Illersorneqarsinnaajuaannassaguni Kalaallit Nunaat suli Danmarkimut atagallartilluni EU-mut ilaasortanngortariaqartoq Morten Rasmussen isumaqarpoq. Kingusinnerusukkullu namminii-livikkusussagaluaruni, taava EU-mut ilaasortaagami pisinnaatitaaffimminik annaasaqarani namminiilivissinnaavoq.

EU-mut ilaasortaaneq sutigut Kalaallit Nunaannut pitsaaquteqarnersoq Morten Rasmussenip ilaatigut taavaa Kalaallit Nunaat qajannaatsumik naalagaaffittut tunngaveqassasoq. Aammalu Europami naalagaaffiit allat naligalugit pisinnaatitaaffeqassalluni, EU-p nunat ilaasortaasut angissusaat inuttussusaallunniit apeqqutaatinngimmagit. Taakkuinnaanngitsut. Aammali ani-ngaasaqarnikkut EU-mit Kalaallit Nunaat tunngavilerneqassaaq naalagaaffittut namminersor-tut ingerlanermini atugassaanik. Kalaallit Nunaat namminiilivinnerani Danmarkip aningaasa-liissutigisartagai annikilliaruaartinniarlugit EU tapiissuteqartarsinnaavoq, EU-p regionspoli-tikkia aningaasaqarnikkut siuarsimavallaanngitsunut ataqatigiissarluakkami aningaasaliisar-nermut tunngasoq atorlugu. Kalaallit Nunaata ilaasortaaneranut iluaqutissaq minnerunngit-sumik aamma tassaavoq, USA-p tiguinnarsinnaajunnaassagamiuk. USA-mmi Kalaallit Nunaat EU-mut ilaasortaasog tiguniaraluaruniuk Europamut aporaannermik aallartitsisussaassam-

mat. Kiisalu USA-muinnaanngitsoq, nunanulli pissaanilissuarnut allanut, soorlu Ruslandimut Kinamullu, illersorneqalissaaq EU-mi ilaasortaanermigut.

Taavami Kalaallit Nunaat qanoq EU-mut ilaasortanngorsinnaava ?

Morten Rasmussen naapertorlugu EU-mi ilaasortanngornissamut ullumikkut periarfissat qangamut sanilliullugit ajornannginnerupput.

Nato tunngavimmigut Trumpimit qajannarsisinneqarnera tunngavigalugu Kalaallit Nunaata saniliisa allatut pilersaarusiortariaqalernerannik aallartitsivoq. Ulloq 29. August 2026 EU-mut ilaasortanngornissamut isumaqatigiinniarnert aallarteqqinnissaat Islandimi taasisoqassaaq. Aamma qaammatini makkunani EU-mut ilaasortanngorsinnaaneq Norgemi oqallisigineqaq-qilerpoq. Imaassinnaavoq Kalaallit Nunaanni tamakkuninnga isumassinneqarlutik Danmark-imut atangaluarlutik tamakkiisumik EU-mut ilaasortanngornissamut taasisut.

Kingorna Kalaallit Nunaat piumaguni namminiilivissinnaavoq, naalagaaffittut EU-mut ataan-narnissaaq isumaqatigiinniutigiutagalugu. Oqitsuinnaassanngikkaluartoq Morten Rasmussen nangippoq. Kalaallit Nunaata nunasiaataasimanera tunngavigalugu, innuttaasullu ikitsuin-naallutik, aammalu inissisimanera pissutigalugu, soorlu nunat pissaanilissuit paggammassuk, sakkutooqarneq aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit, minnerunngitsumillu aatsitassat pillu-git, Morten Rasmussen isumaqavippoq EU-mit tamanna immikkut isiginiarneqarsinnaasoq.

Taannalu naapertorlugu Kalaallit Nunaata namminiilivikkusunnini pimoorukkuniuk, taava EU aqqutigissavaa. Kalaallit Nunaat EU-mut ilaasortaattilluni - Danmark suleqatigitillugu naala-gaaffinngoraluaruniluunniit USA-mit tiguneqarsinnaanngilaq, Morten Rasmussen qularani naggasiivoq.

Paasissutissat taama ittuk ilisimatusartunit saqqummiussuunneqartut isiginngitsuusaaginnar-neqarsinnaanngillat, pingaartumik ullutsinni Nunatta piumaneqaleruttorfiani, minnerunngit-sumik USA-mi Donald Trump præidentiutillugu. Taamaattumik uagut kalaallit kinguaagut eqqarsaatigalugit, siunissarput eqqarsaatigalugu immitsinnut aperisariarpugut, suniarpugut ?

Siunissarput toqqissisimanartunngortinniarnissaanut politikerit kisimik pisussaaffeqanngillat, aamma uagut Nunatsinni kattuffiit anginersaanni, pisussaaffeqarpugut immitsinnut aperissal-luta, suniarpugut ? Oqallisigalugulu. Siunissarpullu pilersaarusiortorlugu. Issiaannarsinnaanngi-lagummi isiginnaarlugit Nunarput pillugu oqallittut aaliangersaaniarlutik. Uagut qanoq isu-maqarpugut ? Tassa pingaarnerpaaq.

Naggataanut oqaatigiumasat

Ajoraluartumik naatsorsuutigisariaqarpoq ukiuni tulluuttuni USA-mit tatisimaneqarnerput suli ingerlassasoq, tamannalu soorunami sillimaffigisariaqarparput. Ajuusaarnaraluartumik Kalaa-leqatitta ilaat isumaqarsinneqalerput USA-p tiguppatigut tamatta pillualissasugut sunalu tamarmi aaqqissasoq – taamaaqqajanngilarli. Ilisimassavarpummi Trumpip maani nunami naju-gaqartut soqutiginngilluinnarmagit, anguniagaalu tassatuaasoq USA-p anginerulersinneqar-nissaa, kiissalu aatsitassaatigut apereqqaannguarata piiarsinnaaniassagami. Tassami oqariar-toreerpoq Kalaallit Nunaanni sujumaguma sujumaguma. Naak kalaallit amerlanerussteqa-ngaartut oqariartoraluartut USA-mut atajumanatik, tamannaluunniit ataqqinngilluaasarpaa.

Naalakkersuisut aamma ataatsimoorlutik oqariartornerat soqutiginngivippaa, allaat piaara-luni aperivoq kinaana taanna Naalakkersuisut siulittasuat, unga naluvara. Takutiinnarpaa qanoq maani Nunatsinni oqartussaasut soqutiginngitsigalugit.

Qujanartumillu Danskit statsministeriata aammalu Naalakkersuisut siulittaasuata sulilluarn-ermikkut Trumpi unikaallatsilaartarpaat. Minnerunngitsumik Franskit aammalu Tyskit kiissalu EU-p ersarissumik oqariartoqattaarnerat sunniuteqarpoq, oqariartuutiguaramikku Kalaallit ataqqineqartariaqartut, aammalu Kalaallit Nunaat USA-mit tiguarneqassanngitsoq.

Danskit statsminesteriat immikkut qutsavigineqartariaqarpoq ulloq manna tikillugu qasuttu-illuni Nunarput annaanniarlugu suliuarmat. Immikkullu qutsavigisariaqagarput aamma tas-saavoq Franskit præsidentiat Emmanuel Macron, taanna aamma ersarilluinnartumik oqariar-tuuteqarpoq Kalaallit Nunaat USA-p tigussanngikkaa. Franskinut tunngatillugu aana soqutigi-nartuat, sorsunnersuup kinguninngua Charles de Gaulle 1944-miik 1946-p tungaanut siuttuu-nerata kinguninngua aaliangersimammata atombombemik sananiarlutik USA tatiginnginna-mikku. Taannalu siumungaaq isigisimavoq. De Gaulle-lu Frankrigimi præsedentiuvoq 1959-miik 1969-ip tungaanut.

Nunatsinni Franskit konsulatiata oqariatuutigaa ilaatigut uranimut tunngatillugu namminneq annertuumik ilisimatusarlutik, aammalu Nunarsuarmi tamakkulerinissamut tunngatillugu inatsisitigut sukannernerpaanik peqarlutik ilaatigut isumannnaallisaaneq eqqarsaatigalugu. Pisariaqassappat taamatuma tungaatigut paasivara qaammarsaaqataasinnaanermut assa-mik isaassisut. Ajuusaarnaraluartumillu aamma oqariartuutigaa naatsorsuutigsariaqarippat Trumpi Nunatsinnut asangaakkatsinnut ukiuni tulluuttuni suli uteriisissaasoq.

Taammaattoq neriunniarta novembarimi qiterpaarnerani USA-mi qinersisoqalerpat naalak-
kersuinikkut Democratit amerlanerussuteqalissasut, taamaattoq apeqqutaaginnalerpoq
amerlanerussuteqartunut Trumpi ataqqinnissanersoq, takusareerparpummi amerlanerussu-
teqartut isumaat soqutinngilluaasarlugu qanoq iliuuseqariartartoq.

Maannakkullu allaat eqqartorneqalerpoq Qallunaat Nunaannut atombombinik ilisisinnaaneq,
ukiualunnguillu matuma siornatigut taamatut oqaluttoqarsimagaluarpat qularnanngitsumik
niaqulaartutut isigineqarsimassagaluarput.

Ukiuni tulluuttuni inuiattut ataatsimoorluinnarluta USA-mut akersuunnissarput pingaarute-
qarluinnarpoq, tassanilu pingaaruteqarpoq avissaartuutinnginnissarput. Avissaartuutsitsiniar-
toqarpoq, tassami Trumpikkut oqariartorfigineqarsimapput peqqinnissaqarfipput ajorluinnar-
toq qallunaallu isumaginngikkaatigut peqqinnissaqarfikkut. Eqqaamaneqassaaq uagut nam-
minerluinnaq peqqinnissaqarfik ilungersungaarluta tigujumanikuuvarput. Taamaammat qal-
lunaat pisuutinneqarsinnaanngilluinnarput, uagununa nammineq aqqitassarput aammalu
uagut 100 procentimik nammineq akisussaaffigaarput. Tassa ukiuni tulluuttuni puussaarutini
taamatut ittunik takkuttoqartarnissaa naatsorsuutigisariaqarparput.

Ataatsimiilluarisa